

Innst. S. nr. 160

(2003-2004)

Innstilling til Stortinget frå samferdselskomiteen

Dokument nr. 8:22 (2003-2004)

Innstilling frå samferdselskomiteen om forslag fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen om å avslutte forsøket med "AutoPASS" på ferjene hvor næringsliv og bilister får økte kostnader

Til Stortinget

SAMANDRAG

I Dokument nr. 8:22 (2003-2004) fremmes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen avslutte forsøksprosjektet under AutoPASS som fører til at privatbilister og næringsliv får økte kostnader som følge av at reisende uten bil reiser gratis."

AutoPASS er et automatisk betalingsystem for passering av bomstasjoner. Formålet med AutoPASS - Samordnet betaling er at trafikanten gjennom kontrakt med ett bompengeselskap skal kunne benytte sin AutoPASS-brikke til betaling i andre bompengeanlegg og ferjestrekninger - uten å gjøre noen ny avtale med et annet selskap.

Alle norske bompengeanlegg som tilbyr betaling basert på AutoPASS-brikker vil fra februar 2004 tilby AutoPASS - Samordnet betaling.

1. mars 2003 ble prøveprosjektet "Feretakst 2003" igangsatt. Fem ferjestrekninger ble i første omgang tatt med i ordningen. Som en del av prøveprosjektet ble ferjeturen gratis for passasjerene. De tapte inntektene for dette ble overført som en økt kostnad for bilistene og næringslivet i form av økte takster på personbiler og lastebiler/vogntog.

Forslagsstilleren viser til at han på generelt grunnlag er imot bompengefinansierte veier, bruer og tunneler. Men når Stortingets flertall har vedtatt slike prosjekter vil det være fornuftig at innkrevningen gjøres så effektiv

som mulig, slik at det ikke tas inn mer bompenger enn høyst nødvendig for å finansiere innkrevningen. Derfor støtter forslagsstilleren ordningen med AutoPASS. Derimot finner ikke forslagsstilleren det riktig at bilistene og næringslivet skal betale ekstra for å finansiere gratis reise for passasjerene som reiser med ferje uten kjøretøy. En eventuell ordning med gratis frakt av passasjerer må i tilfelle komme av økte bevilgninger over statsbudsjettet til ferjeselskapene, eller som en følge av økt besparelse ved bruk av anbud. Dette vil i tilfelle forslagsstilleren ta stilling til når dette blir aktuelt.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sigrun Eng, Bjørgulv Froyn, Oddbjørg Ausdal Starrfelt og Tor-Arne Strøm, frå Høgre, Anne Berit Andersen, Sverre J. Hoddevik, Hans Gjeisar Kjæstad og leiarer Petter Løvik, frå Framstegspartiet, Thore A. Nistad og Kenneth Svendsen, frå Sosialistisk Venstreparti, Geir-Ketil Hansen og Heidi Sørensen, frå Kristeleg Folkeparti, Odd Holten og Jan Sahl, og frå Senterpartiet, Jorunn Ringstad, viser til vedlagde fråsegn i brev av 16. mars 2004 frå Samferdselsdepartementet v/statsråd Torild Skogsholm i saka.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, er positive til arbeidet med å få til eit sams betalingsystem på bomstasjonar og ferjer, noko som vil føre til forenkling og tidsbesparing for brukarane.

Fleirtalet meiner det er viktig å prøve ut eit slikt prosjekt slik at erfaringane kan nyttast i det vidare arbeidet med nytt takstsystem. Fleirtalet vil likevel peike på at i samband der det skulle oppstå store problem for næringslivet, bør rabattordningane kunne vurderast etterkvart, også før den endelege revisjonen av ferjetakstregulativet.

Fleirtalet finn difor at det er for tidleg å avslutte prosjektet no og vil foreslå å avvise forslaget i dokumentet.

Fleirtalet viser til at "Felles betalingssystem – AutoPASS" er omtala i St.meld. nr. 24 (2003-2004) Nasjonal transportplan, og at det ved behandlinga av meldinga er mogeleg å komme nærare inn på spørsmål vedkomande sams betalingssystem.

Eit anna fleirtal i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet og Senterpartiet, viser til forsøksprosjektet som går ut på å redusere talet på takstgrupper i noen ferjesamband, m.a. ved overføring av passasjerbetalinga til kjøretøytakstane. Formålet med forsøket er følgjeleg å få til ei forenkling og lægre administrative kostnader, noko som igjen kan føre til reduserte takstar eller betre rabattordningar.

Medlemene i komiteen frå Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet er positive til forsøk som kan forenkle takstsystemet og redusere kostnadene til ferjedrifta, men er kritisk til at reduksjon av passasjertakstar skal føre til auka kostnader for pendlarar og næringstransport.

Desse medlemene vil vise til at det er knytt stor lokal motstand til enkelte av prosjekta då redusering av takstgrupper fører til at passasjerbetalinga vert overført til kjøretøytakstane. Sjølv om formålet med forsøket er å få til ei forenkling av systema og lægre administrative kostnader, må dette ikkje føre til auka kostnader for den lokale næringstransporten.

Desse medlemene meiner likevel at dei forsøka som no er i gong bør halde fram, så fram det ikkje er stor lokal motstand mot dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er positive til arbeidet med å få til et enhetlig betalingssystem på bomstasjoner og ferjer, noe som vil føre til forenkling og tidsbesparing for næringslivet, men dette må ikke føre til økte kostnader for bilister

eller næringslivet. Disse medlemmer mener prinsipielt at ferjedrift er en videreføring av vegnettet og at det derfor burde være gratis. Disse medlemmer vil derfor komme tilbake til dette under budsjettbehandling og behandling av Nasjonal transportplan 2006-2015.

Disse medlemmer viser for øvrig til dokumentet og fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen avslutte forsøket med "AutoPASS" på ferjer som fører til at privatbilister og næringsliv får økte kostnader som følge av at reisende uten bil reiser gratis."

Medlemene i komiteen frå Senterpartiet meiner det er ei målsetjing at ferjetransport skal verte gratis.

FORSLAG FRÅ MINDRETAL

Forslag frå Framstegspartiet:

Stortinget ber Regjeringen avslutte forsøket med "AutoPASS" på ferjer som fører til at privatbilister og næringsliv får økte kostnader som følge av at reisende uten bil reiser gratis.

TILRÅDING FRÅ KOMITEEN

Tilrådinga frå komiteen vert fremma av alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet.

Komiteen har elles ingen merknader, viser til dokumentet og rår Stortinget til å gjere slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:22 (2003-2004) - forslag fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen om å avslutte forsøket med "AutoPASS" på ferjene hvor næringsliv og bilister får økte kostnader – vert å avvise.

Oslo, i samferdselskomiteen, den 1. april 2004

Petter Løvik
leiar

Sigrun Eng
ordførar

Vedlegg

Brev fra Samferdselsdepartementet v/statsråden til samferdselskomiteen, datert 16. mars 2004

Dokument nr. 8:22 (2003-2004) forslag fra stortingsrepresentanten Kenneth Svendsen om å avslutte forsøket med AutoPASS på ferjene hvor næringsliv og bilister får økte kostnader

Jeg viser til brev av 11.2.04 med oversendelse av Dokument nr. 8:22 (2003-2004).

Det har vært en målsetning å utarbeide et felles betalingssystem på bomstasjoner og på ferjer innen 2005. Samordnet billettering vil forenkle hverdagen for mange reisende, spesielt for næringstransporten og de som ofte reiser med ferje og på bompengestrekninger. Et slikt felles betalingssystem forutsetter et ferjetakstregulativ med færre takstgrupper og en overføring av passasjerbetalingen til kjøretøytakstene, noe som fører til økning i kjøretøytakstene ettersom takstomleggingen skal være provenynøytralt. De endringene som nå prøves ut medfører ikke en kostnadsøkning i *gjennomsnitt* for næringstransportene. En forenkling av ferjetakstregulativet vil være med og bidra til en effektivisering av ferjedriften.

For å bidra til godt beslutningsgrunnlag har det siden 2003 foregått utprøving av nytt takstregulativ i enkelte samband, som et ledd i arbeidet med å innføre et bedre og enklere takstsystem for ferjer. Fra høsten 2004 er meningen at ferjesambandet Flakk-Rørvik vil delta i AutoPASS - Samordnet betaling, som det første ferjesambandet. Dersom erfaringen blir gode, er det meningen at også de andre ferjesambandene, som deltar i utprøvingen av det nye takstregulativet, vil delta i AutoPASS.

Før beslutning om hvilke samband som skal delta i forsøket med nytt takstregulativ, har ferjeselskapene

blitt forespurt om deltakelse, og saken har vært til uttalelse i de berørte fylkeskommuner. Regionråd og kommuner som har ønsket å uttale seg, har også fått anledning til det. Det har også vært en løpende dialog med Norges Lastebileier-Forbund. Dette gjelder spesielt inndelingen av takstgruppene. Som en del av revisjonen av ferjetakstregulativet arbeides det med å bedre rabattordningene for storbrukere og næringslivs-transport. Utvidelsen av antall samband omfattet av forsøket i 2004 ble bare gjennomført der de mest berørte kommunene godtok dette.

Stortinget har blitt holdt orientert om utprøvingen av nytt takstregulativ i forbindelse med St.meld. nr. 46 (1999-2000) Nasjonal transportplan 2002-2011 og i forbindelse med statsbudsjettene for 2003 og 2004.

Resultatene fra prøveprosjektet vil bli nøye evaluert, også mht. virkningene for de ulike trafikantgruppene, før et ev. nytt takstregulativ blir foreslått innført på landsbasis. Stortinget vil bli orientert om erfaringene fra forsøket, og ev. bli forelagt et forslag til nytt riksregulativ og bedringer i rabattordningene for enkelte grupper i løpet av våren 2005.

Formålet med forsøket er altså forenkling og lavere administrative kostnader, som igjen vil kunne bety et bedre ferjetilbud for pengene.

Siden en har kommet såpass langt ut i forsøket, og når utvelgelsen av samband til prøveprosjektet har skjedd på en skånsom måte i dialog med berørte parter, bør ikke prosjektet avsluttes før en har tilstrekkelig erfaringsgrunnlag til å evaluere det foreslåtte takstsystemet.

